

Analizy oparte o testy poznawcze wskazują, że reakcja na bodziec jest ściśle zależna od stanu emocjonalnego zwierzęcia w danym momencie. Tego typu testy przeprowadza się w celu określenia dobrostanu zwierząt w niewoli. Horowitz i Duranton zwracają uwagę, że dzisiejsze psy, podobnie jak zwierzęta w niewoli, nie mają możliwości wyrażania naturalnych zachowań niezbędnych dla ich dobrostanu i mogą mieć zaburzony sposób odbioru zewnętrznych bodźców. Aktywność węchowa jest właśnie jedną z fundamentalnych potrzeb psa.

Węch u psa

Węch jest dominującym zmysłem i drogą, przez którą pies poznaje otoczenie. Ślady zapachowe pozostawiane przez psy w środowisku pełnią funkcję zarówno informacyjną jak i komunikacyjną. W publikacji *“Let me sniff! Nosework induces positive judgment bias in pet dogs”* autorzy opisują przeprowadzony szereg badań, mający na celu określenie wpływu aktywności węchowych na stany emocjonalne psów.

Na potrzeby analizy, podzielono zwierzęta biorące udział w testach na dwie grupy. Zbadano ich reakcje na określone bodźce. Następnie, pierwsza grupa zwierząt przez dwa tygodnie trenowała nosework, druga heelwork. Po zakończeniu treningów wykonano testy ponownie. Okazało się, że po dwóch tygodniach trenowania pracy węchowej psy szybciej wchodziły w interakcję z okazanym im nowym bodźcem niż zwierzęta z drugiej grupy. Z przeprowadzonych analiz wyciągnięto wniosek, że te osobniki, którym umożliwia się regularną stymulację węchową stają się bardziej pozytywnie nastawione i otwarte na otaczające je środowisko.

Najczęstszą aktywnością węchową psa jest eksploracja środowiska, czyli po prostu ... węszenie na spacerach. Jednoczesne analizowanie ogromnej ilości informacji węchowych jest wymagającym intelektualnie zajęciem, stąd pojawiające się zmęczenie psa nawet po tych spacerach, które nie były intensywne pod względem aktywności fizycznych. Pół godziny treningu sportu węchowego sprawia, że pies wykazuje większe zmęczenie niż po godzinnym treningu fizycznym. Ale co najważniejsze, po sesji opierającej się na jednej z technik prac węchowych, psy w przede wszystkim wyciszają się.

Puszka do nauki biernego oznaczania prób zapachowych

Detekcja użytkowa i nosework - jej sportowa wersja

Detekcja użytkowa oraz jej sportowa wersja zwana noseworkiem, polega na wykryciu, odnalezieniu i oznaczeniu przez psa szukanego źródła zapachu. Ten rodzaj aktywności sportowej wywodzi się ze sposobu pracy psów w policji oraz wojsku, gdzie psy szkolone są

do detekcji materiałów zakazanych - głównie narkotyków oraz substancji wybuchowych. W tym rodzaju pracy pies zostaje wcześniej uwarunkowany na konkretny zapach. Przeszukując pomieszczenie, przedmiot, teren czy osobę, pies pracuje na tzw. stożku zapachowym, będącym gradientem stężeń zapachu. Odnajduje go w środowisku, następnie „rozpracowuje” kierując się od najmniejszego stężenia cząstek zapachowych do największego, będącego źródłem danego zapachu. Po odnalezieniu źródła oznacza je w wyuczony sposób pokazując przewodnikowi (z jak największą precyzją) miejsce, w którym się ono znajduje.

Podstawowy zestaw treningowy w sportowej detekcji zapachowej Nosework

Trening węchowy

Trenowanie z psem sportów węchowych ma również inne pozytywne aspekty. Behawioryści, zarówno za granicą jak i w Polsce, coraz częściej zalecają treningi węchowe dla psów lękowych, lękowo-agresywnych bądź agresywnych. Dodatkowo, zarówno nosework jak i pozostałe sporty opierające się na zdolnościach węchowych psa, mogą być narzędziem do budowania pewności siebie zwierzęcia oraz kształtowania jego zdolności podejmowania samodzielnych decyzji. Poprzez odpowiednie układanie prób w środowisku i uprzednio wypracowaną motywację psa do ich odnajdywania, nosework może być również przydatnym narzędziem do walki z lękiem u psów - w szczególności dotyczącym przedmiotów lub przestrzeni. Stopniowe wprowadzanie przedmiotu zapachowego w miejsce, które wzbudza u psa obawy, powoduje, że próbując oznaczyć szukany zapach często pokonuje bariery swoich uprzedzeń.

Szczenięta (powyżej 6 miesiąca życia) poprzez treningi węchowe szybciej i łatwiej zapoznają się ze zmiennymi powierzchniami, przedmiotami i otaczającym je "ludzkim" środowiskiem. Dodatkowo, zajęcia węchowe budują ich zdolności koncentracji, uczą wyciszania się i kontrolowania swoich emocji. Natomiast u starszych psów lub psów seniorów, rozwój umiejętności węchowych stymuluje je intelektualnie, co pozytywnie wpływa nie tylko na ich samopoczucie, ale również na ogół ich zdrowia.

Autor: **Karolina Baranowicz**

www.simplywild.life

Bibliografia:

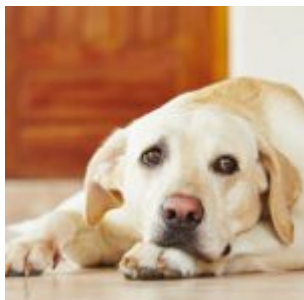
1. *Let me sniff! Nosework induces positive judgment bias in pet dogs.*; C.Duranton, A.Horowitz; Applied Animal Behaviour Science; Volume 211, February 2019, 61-66
2. <https://simplywild.life/product-category/nosework-i-praca-wechowa-akcesoria>
3. www.noseworkpolska.pl
4. *Improving canine confidence with K9 Nose Work*; Behavior Perspective; 2013

Zestawy do Nosework:

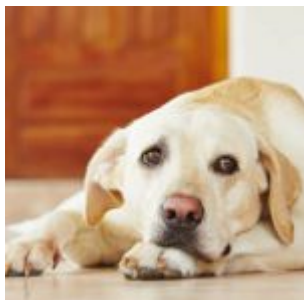
<https://simplywild.life/product-category/nosework-i-praca-wechowa-akcesoria/>

Fotografie: z zasobów prywatnych autorki

Promowane

- [Potwierdzono hipotezę samoświadomości u psów](#)

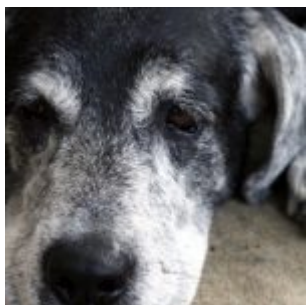
- [NAJNOWSZE BADANIA POTWIERDZAJĄ - PSY Z NADWAGĄ MOGĄ ŻYĆ NAWET 2,5 ROKU KRÓCEJ](#)

- [Miody Manuka jako alternatywna metoda leczenia w weterynarii](#)

- [Pies - superprzyjaciół człowieka](#)

- [Przedświąteczne adopcje psów](#)